

East, albeit with pronounced western influences. What they could not agree upon, however, was whether Rusyns were a branch of the Russian nationality, or of the Ukrainian nationality, or whether they formed a distinct fourth East Slavic Rusyn nationality.

In a sense, the year 1939 marked an end to the natural evolution of discussions about Rusyn nationality. This is because in that year and for half a century, the nationality debate was effectively stifled by state intervention. [1, p. 224] This happened first under fascist regimes in Hungary (which reannexed Subcarpathian Rus'), in Slovakia (which retained the Presov Region), and the German-ruled General-gouvernement (which ruled the Lemko Region); and then as a result of Soviet rule after 1945, whether directly in Subcarpathian Rus (renamed Transcarpathian Ukraine) or through pro-Soviet Communist governments in Poland and Czechoslovakia.

The thing we can be certain of however is that after forty years of Communist rule, Rusyns have not gone away. Today, there are Rusyn organizations, Rusyn publications, and a relatively wide range of writers, teachers, professionals, and peasants who continue to articulate in the press and public manifestation of their belonging to a distinct Rusyn people [2, p. 107].

REFERENCES

1. Magosci P. R. The Rusyn Question / Paul Robert Magosci // Political Thought. – 1995. – №2–3 (6). – P. 221–231.
2. Magosci P. R. The People From Nowhere: An Illustrated History of Carpatho-Rusyns / Paul Robert Magosci. – Uzhhorod : V. Padiak Publishers, 2006. – 120 p.
3. Encyclopedia of Rusyn History and Culture / [edited by Magosci P. R.]. – University of Toronto Press, 2002. – 569 p.

Юлія Сень

СИСТЕМА ОСВІТИ ОКРЕМИХ ПРОВІНЦІЙ КАНАДИ

Провінції й території мають парламентську форму правління, за якої уряд (або виконавча рада, якщо мова йде про територію) формує партія яка має більшість у законодавчому органі провінції чи території. Уряд провінції відповідає за розв'язання всіх правових, адміністративних і фінансових питань, пов'язаних з забезпеченням функціонування системи освіти – від початкової до вищої. В кожній провінції є міністерство освіти очолюване міністром, який є повноправним членом провінційного уряду. Деякі провінції мають окремі міністерства, які відають питаннями вищої освіти і

навчання випускників середніх шкіл. Це наприклад, Міністерство університетів і коледжів в провінції Онтаріо, Міністерство науки і вищої освіти в провінції Квебек і Міністерство технічних наук, професійної і вищої освіти в Британській Колумбії. В інших провінціях цими питаннями займаються спеціальні відділи при Міністерствах освіти. Функції провінційних міністерств у більшості випадків полягають у здійсненні нагляду за діяльністю початкових і середніх шкіл, забезпечення їх методиками з організації занять, затвердженні нових курсів і підручників, фінансуванні навчальних закладів, видачі вчителям сертифікатів на право викладання в школах провнції, розробці регламентів роботи шкільних рад і , нарешті, в розв'язанні таких допоміжних питань, як перевезення школярів, шкільне медичне обслуговування та бібліотеки. Повноваження провінцій і територій у сфері освіти включають у себе можливість передачі частини таких повноважень організаційно-територіальним структурам нижчого рівня, скажімо, шкільним округам на чолі з шкільними радами, які функціонують як юридично самостійні об'єднання в рамках діючого в провінціях законодавства. Влада провінції встановлює кількість і кордони шкільних округів, а також квоти шкільних радах для представників громадськості. Канадська система освіти відрізняється гнучкістю та індивідуальним підходом до кожного учня.

Початкову освіту дошкільнята одержують у віці 4–5 років в дитячих садках, але вона не являється обов'язковою.

Середня освіта в Канаді – обов'язкова і передбачає безплатне навчання дітей з 5–6 років, до 15–16 років (в залежності від провінції). Учень може вибрати базовий курс з будь-якого предмету. Якщо він проявляє великий успіх у вивченні якої-небудь однієї дисципліни, то може пройти поглиблений курс і одержати вищу ступінь. В залежності від здібностей, учні можуть закінчити обов'язкову програму середньої школи в різний термін. У Канаді існує два типи безплатних шкіл, в яких навчається 96 % дітей. Це громадські школи (*PUBLIK SCHOOL*), в яких хлопці та дівчата вчать разом, і католицькі (*Roman Catholic Separate Schools*) – з роздільним навчанням.

Для отримання диплому середньої школи необхідно скласти заліки, кількість яких чітко визначається директивами провінційних міністерств освіти, крім того, міністерства затверд-

жують список базових дисциплін, заліки з яких теж обов'язкові для всіх учнів. Читаються також факультативні предмети, із загальної кількості яких учень може вибрати ті, з яких він буде складати заліки.

Останнім часом спостерігається тенденція більшої вимогливості до випускників середніх шкіл. Розширюється список обов'язкових предметів, а в деяких провінціях навіть вводяться різні форми екзаменів й інші перевірки знань випускників.

Крім державних у Канаді працюють приватні й незалежні школи, а також конфесійні школи (для католиків і протестантів). Адміністративно ці школи незалежні, однак їхні програми мають відповідати основним напрямкам політики провінційної влади у сфері освіти. Приватні та незалежні школи мають право видавати своїм випускникам дипломи рівноцінні державним.

Навчання з 10 по 12 клас проходить у вищій школі (*High School*) термін “Вища школа” не відноситься в даному випадку до вищої освіти, а більше відповідає середній освіті в Росії. На відміну від середньої освіти навчання у вищій школі не являється обов'язковим. Вища школа має декілька рівнів і, в залежності від цього, дає чи не дає право на вступ до університету. При різних рівнях складності програм пропонують підготовку учнів або до трудової діяльності відразу після закінчення школи, або можливість вступу до коледжу або університету.

Дистанційне навчання – це такий метод навчання, коли спілкування між викладачем та студентом, або вчителем та учнем відбувається за допомогою листування, магнітофонних, аудіо та відеокaset, комп'ютерних мереж, кабельного та супутникового телебачення, телефону чи телефаксу. Хоча такі засоби одержання освіти існують вже досить тривалий час (згадаємо, наприклад, звичайне заочне навчання), але саме протягом останнього десятиріччя дистанційне навчання стало одним з найважливіших елементів системи вищої освіти промислово розвинених країн. З одного боку це було зумовлено бурхливим розвитком інформаційних технологій, з іншого – політикою урядів цих країн у галузі освіти, які прагнуть зробити навчання та освіту будь-якого рівня максимально доступними для всіх верств населення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грищенко Т. Освітнянські проблеми в Канаді // Рідна школа. – 1991 – № 10. – С. 13–18.

2. Кравець В. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ століття. – Тернопіль. – 1996. – 290 с.
3. Тиунов А. Освіта в Канаді // Навчання сьогодні. – 2002. – № 2. – С. 35–39.

Лада Серєда

TO THE NOTION OF SPIRITUALITY

The problem of spirituality development of society and individual is a topical one for modern science. Definitely, social progress is impossible without decision of this problem. In the process of the evolutionary development humanity accumulated plenty of values (both spiritual and material), attained considerable success in science development and knowledge perfection. In addition, the humanity itself has transformed as the people has become more educated. Because of their knowledge and experience, they can influence outward environment, making it perfect. Because of historical, evolutionary changes, greater integration of personality into civilization, the person's spiritual world changes [2]. The one becomes more moral. However, next to large achievements in development of society and individual, its erudition and moral qualities, the problems directly related to disparity of financial achievements of humanity and the approaches of reaching them get more and more appreciable. Empirically, the high level of education does not guarantee the life-long guidance within moral and spiritual concepts. Therefore, modern society meets such a problem as inspirituality. Presumably, nobody has doubts, that without a spiritual revival, returning of spirituality to human souls, there is no possibility to revive our society, to make it correspond to the civilized existence norms, to provide legislative and real guarantees of individual rights and freedoms that are priority in the civilized world. An increase of interest to the question of personal spiritual growth in modern science is not a casual process. Scientists appeal to the problem of individual spirituality, forming of personal civil consciousness and sense of patriotism. Decision of this problem can be possible only under clear determination of spirituality concept, and determination of indicators, which may become the basis of conclusions about the level of development individual spiritual.

Philosophers, sociologists, culturologists, teachers and psychologists consider the problem of spirituality. Representatives of each of these sciences have their look to the essence of the problem. This indicates universality of the spirituality phenomenon and, simultaneously, complicates the possibility of its univocal interpretation. Problems of spirituality